

nisterens Forslag. *Spilken Nytte der vil komme ud deraf, skal vise sig. Kun haaber man, at Beløbet vil blive fordelt saaledes, at ikke det Hele ender med at blive en Begunstigelse til en eller anden Kommune i Landet; thi der var kun liben Fornøielse derved, naar det traf Kommuner, som ellers meget godt kunde skaffe sig disse Penge, men at Forslaget er et Forsøg paa at vise sin Billie til at hjælpe Kommunerne i Almindelighed, der ogsaa i de senere Aar have sat sig for store Udgifter og godt kunne bruge de Beløb, de saaledes kunne laane, omtrent i den Retning, Ministeren har sagt. Men ved vort Forslag mene vi, at naar nu Tillægsbevillingsforslaget vedtages og med Ministerens Understøttelse gaar til Lands-thinget og der anerkjendes, vil Beløbet kunne være i samtlige Kommuneklasser i Landet i Løbet af næste Maaned. Det vil være en positiv Opfordring til disse Kommuner til, hvad mange, mange Kommuner ganske vist have gjort — vi have daglig set Beretning deraf —, at søie deres Bidrag til, hvor der er guldige Grunde dertil. Beløbet vil da blive fordelt efter Reglerne i Lov af 8de Marts 1856 og efter lignende Regler i de Kommuner, hvor de Fattiges Kasse ikke bestaar — saa vidt jeg veed kun i Kjøbenhavn og paa Færøerne; selvfølgelig er Færøerne indbefattet under vort Forslag. Naar altsaa disse Beløb ere gaaede ind i Kommuneklasserne og anvendes i disse Niemed af de Organer, der skulle forestaa Udbelingen af Beløbene, paa regnskabsrigtig Maade — her i Kjøbenhavn ved Understøttelsesforeningen under Ansvar til Kommunalbestyrelsen, der nærmere bestemmer Reglerne for Beløbenes Anvendelse — saa antager Flertallet, at man derigennem vil kunne hjælpe paa de uforføjede Trængende paa en Maade, der ikke berører deres borgerlige Stilling, bringe dem op igjen fra den Tilbagegang, de ikke have kunnet taale, og saaledes sætte dem i Stand til under de sædvanlige Forhold at begynde paa deres Arbejde med lettere Mod og større Frimodighed i det Hele. — Nu se vi vel, at der kan gjøres Indvendinger mod de Regler, som vi her have troet at burde opstille. Vi have foreslaaet, at Summen skal fordeles mellem Kommunerne efter Folketallet i 1870. For det Første er Folketallet i 1870 jo ikke det samme og i nogle Kommuner ikke saa lidt forskjelligt fra at være det samme som Folketallet nu, men vi have, naar vi ville gaa ud fra Folketallet, ikke noget andet Aar at holde os til. Her møder man een af de Ulemper, som man utvivlsomt møder paa mange Punkter, og som Alle, der have med statistiske Forhold at gjøre, ofte møde, Ulemper, der ere en Følge af, at Regjeringen bestemte sig til at udsætte den officielle Folketælling fra 1870 til 1880 under en saadan Udvikling af samtlige Forhold, som netop da var i Færd med at bryde frem, og som senere har viist sig at foregaa — en Foranstaltning, som vistnok i højeste Grad*

var uheldig. Der har altsaa Regjeringen ved sin egen Foranstaltning nødt os til at vælge 1870. Det er dernæst ganske vist, at Folketallet ikke i og for sig betegner Trangen, og at der altsaa ikke kan ventes at blive fuld Retfærdighed; men hvorledes ville de Herre naae dette? Hvem vil stille en Regel op, der er korrektere, og hvem vil negte, at der ikke i enhver Kommune, selv om en og anden Kommune kunde være mere trængende end i Forhold til den Andel, den efter sit Folketal vil faae i et saadant Tilfælde, vil være meget god Brug i det paagjældende Niemed for den Andel, som tilfalder Kommunen. Noget væsentlig Indvending vil altsaa ikke kunne gjøres, i alt Fald ikke saadanne Indvendinger, at de ramme Realiteten af Sagen. — Naar jeg før nævnte, at jeg i Grunden troede, at Staten var forpligtet til at komme tilhjælp, saa hidrører dette fra den Betragtning, som det jo ikke er fremmed for det høie Thing at Udvalgets Flertal har, nemlig at man fra Statens Side har indkrævet fra Samfundet, af Borgernes Formue, langt større Beløb, end der var fornødent til Statshusholdningens Gang, og at Opkrævelsen af Statterne overhoved er flet efter Regler, der efter vor Opfattelse ikke have været retfærdige, i alt Fald ikke billige netop imod den Del af Medborgerne, som der her er Tale om at komme tilhjælp. Disse Medborgere, f. Ex Arbejderne i Byerne, der have maattet leve af deres Hænders Arbejde, have paa Grund af Fordelingen af Statterne gennem Løbsagifterne og den større Indtægt til Statskassen end fornødent i de senere Aar af deres Arbejdsfortjeneste maattet udrede ikke ubetydeligt Mere, end de efter en anden, efter vor Formening retfærdigere Beskatningsmaade, vilde være komne til at udrede, et Bidrag, som i deres Besiddelse sammenlagt vilde kunne have været de fornøftige og sparsommelige Arbejdere en passende Sparepenge i disse Løber. Denne Betragtning turde stærke Statens Forpligtelse til at medvirke til en tilstedeberende Nøds Afhjælpning, en Forpligtelse, der iøvrigt i og for sig maa være tilstede. Men denne Forpligtelse synes endnu at blive forstærket ved en anden Betragtning. Der har jo været en hel Del Usundt i vore Forhold. En overordentlig stor Del Foretagender ere reiste ved Aktier og deslige paa Grund af den lettere Afgang til Penge, uden at de tør siges at have været underkastede den fornødne Kontrol fra de nærmest Vedkommende og flet ingen Kontrol fra Statens Side. Hvorvidt saadanne Foretagender egentlig kunne siges i sig at have noget Farefuldt for selve Samfundet, skal jeg ikke indlade mig paa, men den Lethed, hvormed man har kunnet skaffe Penge til dem, er ogsaa blevet noget befordret gennem Statskassens Overflødighed, idet Bankerne derigennem ere blivne istand til at understøtte disse Aktieforetagender, og saaledes har den af mig førstnævnte Grund indirekte virket